

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení učitele u krajanů

Školní rok: 2022

Destinace (země, místo): Brazílie – São Paulo

Jméno, příjmení: Ivana Jandová

Obecné informace, doprava a ubytování:

São Paulo je město s velice nepředvídatelnou dopravou a častými zácpami během dopravní špičky (7:00 – 10:00 dopoledne a 17:00 – 20:00 večer). Nejnáročnější z hlediska dopravy bývá pátek, jelikož Brazilci často odjíždějí na víkend na pláž, to samé pak platí ve dnech státních svátků, kdy si Brazilci berou v práci volno a odjíždějí z města pryč, což dopravu opět výrazně komplikuje. Je nutné, aby učitel vždy počítal s dostatečnou časovou rezervou, ať už jede kamkoli.

Učitel si může vybrat, jak se bude dopravovat na místo výuky, záleží ale pochopitelně na tom, kde bude bydlet. Učitel si ubytování v místě působení hledá sám, je dobré zohlednit tzv. „lepší“ a „horší“ čtvrti São Paula. Těmito přívlastky se myslí bezpečnost v rámci města. Vždy záleží na okolnostech a subjektivních potřebách učitele, osobně ale doporučuji bydlet buď blízko União Cultural Tcheco Brasileira (**dále jen UCTB**), na adrese R. Hideo Suguiyama, 79 - Parque Jabaquara, São Paulo - SP, 04355-100) nebo poblíž Universidade de São Paulo ve čtvrti Butantã, (**dále jen USP**)

Já jsem se letos rozhodla bydlet poblíž UCTB, jelikož jsem na ní učila více dní v týdnu než na USP. Bydlela jsem ve čtvrti Monte Alegre, poblíž metra São Judas. Čtvrť byla velice hezká a klidná, s dobrou infrastrukturou, množstvím supermarketů, obchodů, pekařství atd., chyběl jen nějaký park poblíž, ale člověk nemůže mít vždy všechno. Od metra jsem bydlela asi 10 minut, což je velice praktické, protože metro je levné (jedna jízda stojí 4,40 reálů – pevná cena) a jezdí pěkně na čas. Doprava metrem patří mezi nejrychlejší a nejspolehlivější. Autobus jezdí také velice často, ale zde bych zmínila některé důležité body. Pokud vidíte v dáli přijíždět autobus, kterým chcete jet, musíte na něj mávat, aby Vám zastavil. Toto jsem se naučila až poté, co mi tři autobusy ujely. Takže – na autobus mávat! Stejně tak musíte v autobuse vždy dát znamení (stisknout tlačítko uvnitř autobusu), když chcete vystupovat. Autobus už nemá pevně stanovou cenu. Obvykle je to také 4,40 reálů, ale některé lepší autobusy stojí reálů třeba i 12.

Uber je v Brazílii legální a jeho služeb jsem využívala vždy, když jsem se potřebovala dopravit například na místo, kde jsem se nerada pohybovala sama, což je například historické centrum města, blízko stanic metra Sé, São Bento nebo Luz. Není tam právě bezpečno, je zde velká

kriminalita a skutečně doporučuji, aby byl člověk v těchto místech velice obezřetný a opatrný.

Co se týče počasí, bývá v São Paulu opravdu zima, proto bych velice doporučila, aby si učitel do São Paula přivezl i teplé oblečení. S upřímným pobavením ráda říkám, že mi nikde na světě ještě nebyla taková zima jako v São Paulu. Tento rok bylo totiž poměrně nepříznivé počasí, velká zima překvapila například i v květnu. Během brazilského léta (prosinec, leden, únor) často prší, je dobré se na to připravit, během zimy (červen, červenec, srpen) bývá pocitově poměrně chladné počasí, což je umocněno i tím, že domy a byty nejsou vybaveny žádným centrálním topením. Učitel si může koupit menší přímotop, což se mi docela osvědčilo, neboť přes noc bývají třeba jen dva stupně nad nulou. Topit přímotopem je ale velice drahé, takže jsem to letos hodně omezovala a poučena loňským rokem, koupila si tzv. „bolsa de água quente“, což je vlastně jakási termo láhev, kterou jsem si v noci dávala pod peřinu a během dne jsem si ji dávala k nohám. Rozhodně vyjde levněji než přímotop a zahřeje stejně.

Problém brazilské zimy je v tom, že okna ani dveře příliš netěsní, brazilská condomínia (něco jako paneláky, v jednom takovém jsem bydlela) ani klasické domy na zimu nejsou připraveny, a pokud se stane, že například 14 dní je teplota v noci jen 5 stupňů, těchto 5 stupňů „zaleze“ do bytu a drží se tam.

Učitel je smluvně vázán vyučovat na dvou místech v São Paulu: na UCTB a USP. **USP** bohužel i tento rok vyučovala **pouze online**, protože situace ohledně Covidu nebyla v prvním semestru příznivá. V druhém semestru se sice situace zlepšila, ale univerzita už nechtěla logisticky měnit zaběhnutý pořádek. Jisté ale je, že v roce 2023 se univerzita otevře prezenčně i češtině. **UCTB** pak vyučovala většinu kurzů **prezenčně**, kulturní a kulinářské akce se dělaly také prezenčně, stejně jako hudební zkoušky skupiny Pramen.

Obecně lze říci, že výuka češtiny probíhá jak na UCTB tak na USP od začátku března do poloviny prosince. V lednu a únoru jsou zde prázdniny, výuka zde neprobíhá, já se ale pravidelně v únoru do São Paula vracím, abych se připravila na začátek výuky, abych se aklimatizovala na časový posun a všeobecně se psychicky i tělesně připravila na nadcházející rok.

Kurzy UCTB + kurzy USP:

UCTB – 8 kurzů:

V roce 2022 se otevřely tyto kurzy. Toto je počet studentů, kteří dokončili první i druhý semestr.

1) Začátečníci – prezenční (dospělí):	7 žáků	90 minut
2) Mírně pokročilí – prezenčně (dospělí):	5 žáků	90 minut
3) Mírně pokročilí – online (dospělí):	17 žáků	90 minut
4) Pokročilí - prezenčně (dospělí):	10 žáků	90 minut
5) Pokročilí 2 - prezenčně (dospělí)	10 žáků	90 minut
6) Nejpokročilejší – online (rodilí mluvčí, povětšinou 70 let a výše):	4 žáci	90 minut
7) Děti - prezenčně (podmínka: 1 rodič Čech, 3 – 10 let):	10 žáků	60 minut
8) Děti – online (podmínka: 1 rodič Čech, jen první semestr, poté se rodiče přestěhovali do USA a zbytek skupiny souhlasil s přechodem do prezenční skupiny)	5 žáků	60 minut

USP – 2 kurzy:

USP v tomto roce otevřela dva dvousemestrální kurzy, jeden pro začátečníky a druhý, pokračující kurz z minulého roku. Kurzy spravuje pedagogický koordinátor, **prof. Antonio Menezes** (antonio.menezes@usp.br). Tento rok byly oba kurzy otevřené pro širokou veřejnost, tedy nejen pro studenty USP, ale pro kohokoliv, kdo měl zájem. Tradičně se otevírá 20 míst pro každý kurz a každý semestr, jsem moc ráda, že oba semestry vždy dokončí zhruba polovina studentů. Český jazyk je těžký, ne každý student tudíž kurz zvládne celý. **V roce 2023 zůstane jeden kurz otevřený pro širokou veřejnost jako doposud (Matéria Optativa – volitelný kurz), druhý kurz bude výhradně pro studenty USP (Matéria Obrigatória – povinný kurz)**

1) Língua tcheca I (1. semestr, začátečníci)	20 studentů,	90 minut
Língua tcheca II (2. semestr, začátečníci)	10 studentů	90 minut
2) Língua tcheca III (1. semestr, pokročilí)	20 studentů	90 minut
Língua tcheca IV (2. semestr, pokročilí)	10 studentů	90 minut

Je zvykem, že kurzy probíhají 90 minut, jak online, tak prezenčně, ale záleží pochopitelně i na časových možnostech učitele. Pro online prostředí jsem si vybrala **Zoom**. Je velice přehledný a účinný a studenti se s ním rychle „spřátelili.“

Výuka všeobecně + další aktivity ve spolupráci s institucemi GK, UCTB a českou ambasádou v Brasília:

Jak již bylo zmiňováno, tento rok byla výuka vedena kombinovanou formou, některé kurzy byly pouze online, jiné byly jen prezenčně. Díky tomu se podařilo zrealizovat poměrně velké množství projektů. Dne **9. 4. 2022** jsme uspořádali na GK tradiční české **oslavy Velikonoc**. Generální konzulát poskytl krásný prostor a velkou zahradu, **UCTB a GK** se podělily o náklady na občerstvení a výzdobu a já jako česká učitelka jsem měla na starosti program. Během odpoledne jsme barvili vajíčka tradičními českými octovými barvami a také jsme se učili barvit voskovou technikou. Pro děti jsem připravila velikonoční bojovku, jejíž podstatou byly nejrůznější sportovní a vědomostní úkoly. Na závěr se děti učily i českou velikonoční říkanku Hody, hody do provody. Tato akce patří mezi ty nejoblíbenější a nejnavštěvovanější a oproti loňskému roku se letos mohla konečně uskutečnit prezenčně. Pro tuto příležitost jsem také upekla českého velikonočního beránka.

Dne **30. 4. 2022** jsme se sešli na zahradě jednoho z krajanů a připravili pro děti **pálení čarodějnic**. Vyrobili jsme figuru čarodějnicí a symbolicky ji s dětmi spálili, přičemž jim byla tato tradice i přijatelnou formou vysvětlena. Také jsme opekli buřty a zapili je pivem. Na této akci se sešla především mladší část česko-brazílské komunity, tedy rodiče a děti.

Ve spolupráci s **českou ambasádou v Brasília** se již tradičně konal **Día Europeu das Línguas – Speak Dating** - a konal se online, **26. 9. 2022**. Na tomto projektu jsem spolupracovala s českou ambasádou již loni, letos byl ke spolupráci přizván také můj kolega, druhý krajanský učitel, Matouš Hartman. Matouš měl na starost kulturní část, já jsem se věnovala té jazykové. Na projektu se tento rok podílelo 24 institucí, zastoupeno bylo 14 sálů se 7 jazyky (francouzština, nizozemština, lucemburština, italština, čeština, polština a němčina), bylo představeno 33 témat z oblasti cestování, kultury či typické kuchyně, bylo přihlášeno zhruba 500 účastníků. Zde odkaz na zmiňovaný projekt:

<https://www.semanadaeuropa.org/salas-speak-dating-2022>

Den vzniku samostatného československého státu si vysloužil hned dvě oslavy. První se konala **27. 10. 2022 na GK**. Zde skupina Pramen tradičně zahrála českou hymnu a následně i jiné písně ze svého repertoáru.

V sobotu **29. 10. 2022** se pak podobná oslava konala již v režii **UCTB**, v prostorách starého klubu **ADC Eletropaulo v Guarapiranga**. Pronajatý klub měl moc krásnou atmosféru. Přítomný byl také pan generální konzul Miloš Sklenka a konzul Viktor Dolista. V diskurzu byla připomenuta důležitost tohoto státního svátku, důležitost vzájemné spolupráce obou institucí a také komunit jako takových. Minutou ticha jsme uctili památku členů UCTB, kteří již nemohli být na oslavě s námi a poté následovalo vystoupení skupiny Pramen. Zazněly klasiky jako Holka modrooká, Čerešničky, Até Rehradice atd., se skupinou se ovšem snažíme o renovaci repertoáru, aby byl pro publikum

pokaždé jiný a pestrý, takže zaznělo například i Dej mi víc své lásky od skupiny Olympic nebo Wabi Ryvola a jeho Osamělý město.

Unie se tento rok ohledně aktivit velice snažila, a dokonce v druhém semestru uspořádala pravidelné Online ZOOM setkání se zajímavými hosty. Každý měsíc tak proběhlo jedno hodinové setkání s atraktivní přednáškou.

29. 8. 2022 měla přednášku členka Diretorie Renata Daníček. Vyprávěla o svém projektu „**Nostalgie**,“ kdy do malé knížečky rozpracovala historii své rodiny a její následný příběh v

Brazílii.

13. 9. 2022 jsem měla přednášku já. Hlavním tématem byla **historie českých peněz**, osobnosti na českých bankovkách a jejich kulturní či politický přínos, a aktuální otázka eura.

17. 10. 2022 vyprávěl o prožití **Sametové revoluce** v Praze brazilský karikaturista Cláudio de Oliveira, který jí zažil.

V příštím roce bude UCTB na cyklus přednášek navazovat.

18. 10. 2022 uspořádala UCTB **tradiční český oběd**, kdy členové Diretorie společně uvařili podle starého receptu jedné z prvních členek Unie vynikající svíčkovou s knedlíkem. Na obědě si pochutnalo více než 60 lidí.

Dne **4. 12. 2022** se na Generálním konzulátu České republiky v São Paulu uskutečnilo tradiční předvánoční setkání s česko-brazilskou komunitou, **svátek svatého Mikuláše**. Tato akce je již několik let společnou iniciativou GK a UCTB a já jsem letos měla na starosti především dětskou dílnu, kdy děti vyráběly vánoční stromečky, figurky čerta, Mikuláše a andělka, ozdobný vánoční řetěz atd., a následně jsme společně se skupinou Pramen nacvičili vánoční koledy. Letos jsme zahráli i moderní vánoční písničku „Půlnoční“ od Václava Neckáře. Děti i dospělí mohli také ochutnat typické české vánoční cukroví. Následoval příchod Mikuláše, Anděla a dvou čertů. Letos jsme měli velmi vysokou účast dětí, pro nadílku od Mikuláše si přišlo více než 35 dětí.

Vlastní aktivity v rámci výuky, prezentace skupiny Pramen a jiné :

Skupina Pramen, kterou vedu již druhým rokem a ve které hraji na klavír a zpívám, se účastnila tento rok mnoha vystoupení. Nejčastěji jsme byli pozváni, abychom zahráli na některé z akcí GK nebo UCTB, ale moc pyšní jsme byli i na vystoupení na **Festa do Imigrante, 15.10. 2022**. Byli jsme tak jednou z 54 zemí, která na festivalu předvedla své vystoupení.

V současné době máme pod mým vedením 9 stálých členů. Pramen za poslední rok prošel velkou změnou, vrátila se do něj dokonce jedna z bývalých krajských učitelek, Mgr. Klára Bachurková, která hraje na flétnu. Klára Bachurková soubor za svého působení v São Paulu založila. Tento rok jsme se soustředili i

27^a

FESTA DO IMIGRANTE

08, 09, 15 E 16
DE OUTUBRO

Das 10h às 18h
(Bilheteria até 17h)

INGRESSOS
R\$ 10 (ANTECIPADO) | R\$ 16 (BILHETERIA)

MUSEU DA IMIGRAÇÃO
 Rua Visconde de Parnaíba, 1316
 Mooca | São Paulo-SP

INFORMAÇÕES E VENDAS:
museudaimigracao.org.br/festa-do-imigrante

na modernější repertoár písniček, abychom přitáhli i mladší publikum. V našich melodích tak poznáte Wabiho Ryvolu, Olympic, udělali jsme například i rockovou verzi Holky modrooké a příští rok se chystáme na další novinky.

Ještě před zahájením nového semestru (**24. 2. 2022**) obdrželi všichni studenti češtiny přímo z rukou generálního konzula **diplomy za celý rok**. U každého studenta jsem se pak snažila, aby se mu dostalo nějaké osobité věty za jeho celoroční snažení a také nějaké motivace.

Výuku jsme začali **zápisem 5. 3. 2022**, kdy jsme všechny nové studenty obdarovali drobným dárkem – perníčkem s českou vlajkou. Letos byl konečně otevřen i nový prezenční kurz pro děti.

Tento rok jsem připravila velký **dvoudenní seminář na téma Želary (4. a 5. 6. 2022)**. Tento seminář v sobě zahrnoval historický kontext doby, ve kterém žila autorka knihy Květa Legátová alias Věra Hofmanová. Studenti se seznámili nejen s osudem autorky, ale i s osudem celého českého národa během první a druhé světové války a během období komunismu. Seminář byl zaměřen také na literaturu před rokem 1989, objasnili jsme si tedy pojmy jako literatura exilová, oficiální a samizdatová. Studenti se mimo jiné seznámili i s osobou Jana Palacha a Jana Opletala, dozvěděli se, co byla Sametová revoluce a jak se následně po ní měnila naše společnost i

literatura. Dalším bodem semináře byly i české filmy, které obdržely Českého lva nebo Oscara. Seminář byl pochopitelně zakončen společným promítáním filmu a následnou diskuzí. Během semináře měla jedna studentka narozeniny, takže jsme seminář využili i k oslavě a zpěvu narozeninových písniček jak v portugalštině, tak v češtině.

Co se týče české kuchyně, letos se studenti učili **vařit rajskou a karlovarský knedlík**. Karlovarský knedlík je možno vařit po celém světě, jelikož nepotřebuje českou polohrubou mouku. Studentům jsem pak natočila i instruktážní video s kompletní přípravou jak karlovarského knedlíku, tak rajské omáčky. Video mělo velký úspěch a studenti podle něj nejen uvařili, ale zaslali i fotky svých výtvorů. Největší radost pak měly především české manželky, jejichž brazilští manželé pak doma skutečně jídlo připravili.

Studentka Vera Pospisilova Valente

Studentka Silvia Kitadai

Studentům byli v rámci celého roku připravovány i **semináře online** – tentokrát byl jeden zaměřen na **všeobecné povídání o českém jazyku a o jeho podobnostech s jinými slovanskými jazyky**, druhý online seminář se pak **zabýval typickými produkty a výrobky v jednotlivých krajích ČR**.

Ve dnech **22. 7. – 25. 7.** jsem se zúčastnila **11. ročníku Festivalu české a slovenské kultury v Resistencii, v Argentině**. Na tento festival jsem se moc těšila, protože jsme se ho rozhodli pojmout jako pracovní-prátelské setkání všech krajanů učitelů v Latinské Americe. Z Brazílie

jsem tedy přiletěla já (São Paulo) a Kristýna Omastová (Batayporã, Nova Petrópolis a Porto Alegre), za Argentinu byl přítomen pořádající Petr Táborský (Presidencia Roque Sáenz Peña, Resistencii a Pampa del Indio) a z Buenos Aires doletěla také Pavlína Řeháčková a slovenská paní učitelka. Na festival jsem si připravila **přednášku o českých výrobcích a produktech** a připravila jsem také **soutěž Kahoot** o drobné ceny. Loni jsem se festivalu nemohla účastnit, jelikož se nám termín kryl s akcí UCTB, ale letos jsem se na festival podívat mohla a nasbírat tak inspiraci na další rok. **12. ročník festivalu** se totiž bude konat **v Brazílii, v Nova Petrópolis**.

Účast na festivalu jsem se rozhodla využít pragmaticky a připravit **seminář, kde jsem své studenty seznámila s ostatními českými asociacemi a komunitami**, pomocí videí a fotek jsem studentům přiblížila atmosféru festivalu a také jim ukázala, co vlastně ty které asociace dělají, čemu se věnují. Tento seminář byl u studentů s povděkem přijat, jelikož se svěřili, že právě informace o jiných asociacích a spolcích jim chyběly, že všechny komunity ani neznali a nevěděli, kde je vyhledat.

Ráda bych podotkla, že jako paní učitelka jsem během roku navštěvovala významného krajana **Jana Farského**, se kterým jsem i udělala rozhovor do 14. čísla Krajiny češtiny. Pan Farský bohužel letos ve věku 103 let zemřel. Nebyla to jediná ztráta pro českou komunitu. Letos také zemřel dlouholetý člen Diretorie a můj student, pan **Celso Kovacsik**.

Odkaz na časopis viz níže:

https://www.dzs.cz/sites/default/files/20208/KrajinyCestiny_2022_WEB.pdf?fbclid=IwAR19DMFAWwsq1M8Kcv7vWhtPnL4uR71BXNftBcw7wZMvz-EbCA5ykkTyoyk

Konec roku byl pak ve znamení **vánoční besídky (17.12. 2022)**. Tu jsme uspořádali na sídle UCTB a hlavním programem pak byla skutečně jen vánoční zábava, pojídání cukroví a popíjení. Mezi studenty jsme uspořádali tzv. „amigo secreto“, kdy každý student dostal losem svého „tajného přítele.“ Tomu měl dát dáreček a také o něm něco hezkého říct. Do nočních hodin se pak hrála hra česká hra Activity.

Účast na akcích pořádaných Generálním konzulátem ČR v São Paulu a jiné:

14.3. byli na GK přijati členové legendární výpravy **Tatra kolem světa 2** a česko-brazilská komunita byla mezi pozvanými hosty.

10.6. Generální konzulát ČR v São Paulu připravil program k **80. výročí zničení české obce Lidice**.

Akce se konala v brazilské čtvrti Lidice (Rio Claro/RJ) a na jejím programu bylo například promítání filmu Projektor (Marek Najbrt) a krátkometrážního filmu Lídice Tchecho Brasileira (Marcello Moura, 18 minut, 2022). O den později se v Angra dos Reis konal i český sraz. Česká komunita ze São Paula tak měla možnost poznat českou komunitu z Rio de Janeiro.

29.9. se někteří členové GK a UCTB vydali podpořit úžasnou sopranistku **Magdalenu Koženou** na jejím latinsko-americkém turné. Celá česká komunita mohla být na naši krajanku opravdu velmi hrdá za její excelentní výkon.

4.10. jsem byla pozvaná na expozici o **Vile Tugendhat**. Vernisáž výstavy byla doprovázena promítáním filmu „Vila Tugendhat – srdce onyxu“ a přednáškou hostujícího architekta Marca Maia. Pozvánku pak samozřejmě dostali i členové česko-brazilské komunity.

15.11. jsem se jako fanynka účastnila **1. ročníku Dětského fotbalového turnaje GK**, který se uskutečnil v Campo do Palmeirinha v Paraisópolis. GK je dlouhodobým finančním podporovatelem Paraisópolis. Následně se v přátelském zápase utkala i česko-brazilská dospělá komunita a vše bylo zakončeno společným grilováním.

Podmínky pro učitele: sídlo UCTB:

Vyučování a další aktivity probíhají na současném sídle UCTB, v pronajatém domě na **adrese Rua Hideo Suguiyama, 79 – Parque Jabaquara**. Je zde k dispozici jedna učebna pro cca 20 lidí. Podmínky a vybavení se od minulého roku mile zlepšily, Unie je velice ochotná nakoupit vše, co učitel potřebuje. K dispozici je nový notebook, nový projektor, 2 velké a jedna malá tabule. Unie se

na mé požádání rozhodla nakoupit i nové hrnce, ledničku, mikrovlnnou troubu, nože a prkénka, aby byly následné kuchařské dílny a workshopy zase o něco snazší. Učitel má k dispozici i svou pracovnu. V současnosti mi není známo nic, co bych ke své práci potřebovala a nedostávalo se mi toho.

Výukové materiály a pomůcky:

Z prostředků Unie byla opět na celý rok zakoupena licence **ZOOM STANDART PRO ANNUAL**, kterou jsem využívala pro své online kurzy. Podle výukových úrovní jsem pracovala s učebnicemi **Čeština Expres 1,2,3 a 4** od Lídy Holé a Pavly Bořilové. Nejpokročilejší skupina pak pracovala s konverzační učebnicí **Nebojte se češtiny**, ale nejčastěji jsem pro nejpokročilejší skupinu vytvářela pracovní listy sama. Učebnici беру jako podpůrný materiál, ráda výuku oživuji o aktuální videa, písničky, pokračuji ve vytváření **Kahootu** a pracuji s výukovým portálem **Wordwall**. Pokračuji také s digitálním časopisem **Ahoj**, který jsem objevila minulý rok a jsem s ním velmi spokojená. Pro nové začátečníky budu opět volit starší učebnici **New Czech Step by Step**, která se mi líbí mnohem víc než řada Čeština Expres.

Pro dětskou skupinu si vytvářím téměř všechny materiály sama. Děti totiž potřebují především tvořit. Každé téma, které se s dětmi rozhodnu probírat, tak doplňuji o nějaké vyrábění. Také jsme začali více používat časopis **Mateřídouška**, kde se dětem líbí především zábavné pokusy. Jako podpůrný materiál používáme dětskou učebnici od Mgr. Jany Rohové – **Nový žák cizinec v mé třídě**. Jelikož jsem se tento rok s dětmi konečně mohla scházet prezenčně (online výuka se mi s dětmi tolik neosvědčila), tak jsme mohli s dětmi i zpívat. Při příležitosti svátku sv. Mikuláše tak děti zazpívaly i koledu, kterou se naučili v hodině, Půjdem spolu do Betléma. Děti mají rády české pohádky, rádi tak pracujeme i s knihou od Šárky Jechové: **Pohádky k povídání s jednoduchými úkoly pro rozvoj řeči a dalších dovedností**.

Ačkoliv trvá dětská hodina 60 minut, obvykle si pak děti chtějí ještě pohrát, takže rodiče se na Unii obvykle zdrží ještě půl hodiny, dají si kávu, popovídají si. Tohle považuji snad za svůj největší úspěch. Hodiny jsou vždy v sobotu a v sobotu tak Unie ožívá a ozývá se z ní dětský smích. Díky této dětské hodině se podařilo významně stmelit mladé česko-brazílské rodiny a z toho mám opravdu radost.

Závěr a nové cíle pro rok 2023:

Můj druhý rok v São Paulu byl i díky příznivější covidové situaci mnohem lepší. Velice tomu napomohl i fakt, že výuka už byla z velké části prezenční a já jsem tak konečně poznala všechny svoje studenty osobně. Druhý rok a hlavně jeho závěr pak ukázal, jak se v oblasti vyučování (a nejen v něm) skutečně změnil svět. Není nutné bazírovat jen na prezenční výuce, díky které se čeština nenabídne těm, kteří za ní nemohou dalece cestovat, ale není ani možné, aby výuka zůstala jen v online prostoru. Pandemie nám umožnila najet na hybridní model, který se ukázal jako velice efektivní a žádoucí. Sami žáci si mohli zvolit, který model je pro ně vhodnější a v něm zůstat. Najednou to bylo možné. Různé životní oblasti nám ukázaly, že spousta věcí se dá udělat online, ale spousta také ne. Druhý rok tedy vedl k jakémusi průniku a nalezení rovnováhy. V samotné Unii se velice stabilizovaly vztahy mezi členy Diretorie, byla vidět nadšenost nového vedení a chuť realizovat nové projekty. Především v druhé půli roku začala být Unie více aktivní, když po dlouhé době zrealizovala tradiční český oběd - svíčkovou, na který pozvala přátele a spřízněnce UCTB. Unie se také přestala bát technologií a přišla s cyklem online přednášek na

nejrůznější témata. Zlepšení organizačních schopností Diretorie bylo vidět například i na oslavě státního svátku 28.10., viditelný posun pak zaznamenaly také nové webové stránky a založení facebookového a instagramového účtu. Zhotovení nových stránek a vylepšení sociálních sítí pak vidím jako nezbytný krok pro to, aby se UCTB udrželo v povědomí lidí a aby nalákalo nové mladé členy. K nahlédnutí zde:

webové stránky: <https://uctb.org.br/>

Instagramový účet: <https://www.instagram.com/uniaoctb/>

Facebookový účet: <https://www.facebook.com/uniaoctb>

Ráda bych podotkla, že mezi UCTB a GK probíhala tento rok velice vřelá spolupráce a dle některých členů Diretorie jsou nyní vztahy mezi UCTB a GK nejlepší za poslední roky, z čehož mám upřímnou radost.

Pro příští rok jsou cíle jasné. Konečně obnovit prezenční kurzy na USP, úspěšně navázat na pokračující kurzy na UCTB, udržet zájem o dětské kurzy a především – připravit se na 12. ročník Festivalu české a slovenské kultury, který tentokrát výjimečně neproběhne v Argentině, ale v Brazílii, v Nova Petrópolis. Za naši komunitu rozhodně přijedeme reprezentovat se skupinou Pramen, ale ráda bych se pokusila znovu navázat komunikaci s bývalými členy tanečního kroužku Slávie. Z důvodu mateřských povinností hlavního vyučujícího páru byla letos spolupráce nemožná. Třeba se příští rok povede kroužek obnovit.

Velice ráda bych pokračovala ve společných projektech s GK a českou ambasádou a také v projektech s novým panem učitelem pro Brazílii, s Matoušem Hartmanem. Naše spolupráce bude mít brzy konkrétní obrysy, jelikož jsme při hodinách se svými studenty připravili portugalské titulky ke krátkometrážnímu animovanému filmu „Nenastoupili“ - viz odkaz-

<https://www.youtube.com/watch?v=LI0bFDJdWMQ>, který vypráví životní příběh paní Evy Benešové, rozené Weiszové. Příběh židovské rodiny, která odmítla nastoupit do transportu, najdeme i na stránkách projektu Paměť národa. Studenti si na něm vyzkoušeli překlad z češtiny do brazilské portugalštiny. V příštím roce by měly být titulky hotové a studenti tak uvidí výsledek své záslužné práce. Český příběh se tak dostane do širšího povědomí, až do Brazílie.

Pevně doufám, že příští rok bude plný nových akcí, nových studentů, nových zážitků a příležitostí, které povedou k ještě většímu sejetí české komunity.